

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут
Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: Бакалавр початкової освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної
середньої освіти

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.

м. Коломия – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Розвиток творчих здібностей молодших школярів
Викладач (-і)	доц. Макарук Ольга Любомирівна
Контактний телефон викладача (-ів)	+380509802793
Е-mail викладача	olha.makaruk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Понеділок, 14.00-16.00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є Предметом вивчення є психолого-педагогічні засади формування творчих здібностей учнів початкових класів у процесі навчання грамоти.

Зміст навчальної дисципліни сприяє формуванню навичок комплексного підходу до розвитку творчих здібностей молодших школярів; засвоєння основних теоретичних положень і основоположних принципів розвитку творчих здібностей учнів початкових класів; формування необхідностей доцільності використання основних форм, методів, прийомів із розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання грамоти; розуміння ролі учителя в цьому процесі; формування творчої особистості майбутнього учителя початкових класів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є визначення умов для розвитку і самореалізації особистості учнів молодшого шкільного віку, оволодіння студентами теорією і практикою виховання дітей; формування готовності майбутніх учителів до розвитку творчих здібностей учнів. Курс опирається на знання методик, отриманих при вивченні суспільних, психолого-педагогічних дисциплін, окремих методик проведення занять в початковій школі.

Основними завданнями курсу є:

- аналізувати теоретичні основи формування творчих здібностей, демонструвати глибокі знання підходів, принципів та методів розвитку творчих здібностей молодших школярів;
- аналізувати педагогічний досвід учителів початкових класів та його вплив на формування творчих здібностей учнів;
- визначати структуру творчих здібностей та розв'язувати комплексні

завдання з проблем методики їх формування під час вивчення різних навчальних дисциплін;

- демонструвати знання та вміння розробки власних методик організації та проведення навчальних та виховних занять різних організаційних форм навчання у початковій школі та узагальнювати теоретичні та практичні досягнення шляхом підготовки власного навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін;

-здатність забезпечувати вимоги до особливостей здійснення діагностики розвитку творчих здібностей молодших школярів з урахуванням їх вікових та психологічних особливостей.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності:

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової школи: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров’язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПРН 4. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПРН 7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та

індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН 9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН 12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/ вибіркова
4	013 Початкова освіта	2	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Поняття «творчі здібності» у психолого-педагогічних дослідженнях	2	2	10
Тема 2. Структура творчих здібностей та їх різновиди	2	2	10
Тема 3. Основні підходи та принципи формування творчих здібностей у навчальному процесі	2	2	10
Тема 4. Організаційно-педагогічні умови формування творчих здібностей у процесі навчання	2	4	10
Тема 5. Урок як основна форма розвитку творчих здібностей молодших школярів у процесі навчання. Методи та прийоми формування творчих здібностей учнів початкових класів	2	4	10
Тема 6. Особливості здійснення діагностики творчого розвитку учнів початкових класів	2	4	10

Загальна кількість	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів університету. Система оцінювання включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і передбачає усні відповіді здобувачів на теоретичні питання. Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих її тем (але не більше 10 балів) (див. «Політика навчальної дисципліни») відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Екзамен – 50. Участь в роботі впродовж семестру – 50 балів (оцінки за практичні завдання – 25 балів, за самостійну роботу – 25 балів).</p>		
Вимоги до письмових робіт	Вид роботи – доповідь, повідомлення, презентації. Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанта відповіді.		
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 25 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90% практичних занять. При виставленні допуску до екзамену враховуються навчальні досягнення здобувачів (бали), набрані за поточні опитування під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали за результатами неформальної освіти.		
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен.		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p><i>Письмові роботи:</i> Виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня.</p> <p><i>Академічна доброчесність:</i> здобувачі повинні дотримуватись правил академічної доброчесності при підготовці матеріалів доповідей,</p>			

повідомлень, демонструвати відповідний рівень загальної культури, діяти на засадах соціальної відповідальності, керуватися нормативно-правовими документами: Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf

Неформальна освіта: Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Будій Н. Д. Розвиток творчих здібностей молодших школярів у роботі над текстом на уроках української мови : дис. ...кандидата пед. наук : 13.00.02. Тернопіль, 2011. 225 с.
2. Гусак П., Гусак Л., Белкіна-Ковальчук О., Воробйова Т. Інноваційні технології навчання учнів початкових класів. / за ред. П. Гусака. Луцьк, 2016. 276 с.
3. Методи і прийоми розвитку інтелектуальних і творчих здібностей учнів початкових класів / упор. М. П. Крилевець. Полтава, 2009. 92 с.
4. Роєнко Л.М. Теорія і технології вивчення освітньої галузі «Мова і література». Курс лекцій: Посіб. для студентів та учителів почат. кл. / Л.М.Роєнко – Умань, 2015. – 126 с.
5. Станіславська Г.П. Розвиток творчих здібностей школярів / Г.Станіславська. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 64 с.

Допоміжна

1. Матвійчук Т. В. Основні напрямки дослідження творчих здібностей у психології та педагогіці / Т. В. Матвійчук // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». - 2013. - № 1. - С. 145-150.
2. Романовська Д. Регуляція творчої діяльності учня: створення

адекватних умов для розвитку творчої особистості/ Д. Романовська// Психолог. – 2006. –№11. – С.11-15.

3. Хоменко Ю. Розвиток творчих здібностей молодших школярів у навчальній діяльності / Ю. Хоменко // Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи : матеріали І наук.-практ. інтернет-конф. здобувачів другого (магістр.) рівня вищ. освіти першого року навчання ф-ту початк. навчання, Харків, 17 трав. 2022 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [за заг. ред. В. В. Ушмарової]. – Харків : [б. в.], 2022. – Ч. 2. – С. 22.

Електронні ресурси

<https://vseosvita.ua/library/statta-na-temu-rozvitok-tvorcih-zdibnostej-ucniv-pocatkovih-klasiv-nus-187967.html>

<https://lib.iitta.gov.ua/717392/2/%D0%92%D0%B0%D1%88%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf>

Викладач

кандидат педагогічних наук, доцент
Ольга МАКАРУК